

5. SINIF *2. Dönem*

Türkçe

1. Yazılı Provası

Ücretsizdir.

1. Doğruyu hangi elde görsem sevinçle karşılar; uzaktan kokusunu alır almaz silahlarımı atar, teslim olurum. Fazla yukarıdan ve insafsız olmadıkça yazılarıma çatılmasını hoş görmüş, çok kez karşımdakini kırmamak için yazdıklarına istenen biçimi verdiğim olmuştur. Zararıma da olsa eleştirmene uysal davranmalıyım ki beni her zaman serbestçe uyarsın, kendimi düzeltmeme yardım etsin. Düzeltmek herkesin ağırına gittiği için kimse kimseyi düzeltmeyi göze alamıyor.

Bu parçada vurgulanan düşünceyi yazınız. (5 puan)

2. I. "Denizin göçebeleri" olarak bilinen Bajau kabilesi, Güneydoğu Asya halklarından biridir. Geleneksel olarak denizci olan bu halk; okyanusta uzun süre kalabilen, dalış yapabilen ve deniz kaynaklarından geçimlerini sağlayan bir yaşam tarzına sahiptir. Özellikle "freediving" adı verilen, oksijen tüpü kullanmadan derin deniz dalışı yapabilmeleriyle ünlüdürler. Bajau halkının yaşamı, sadece balıkçılıkla değil, aynı zamanda denizle olan derin kültürel bağlarıyla da şekillenmiştir. Ancak son yıllarda, çevresel değişiklikler ve yerleşik hayata geçme zorunluluğu, bu geleneksel yaşam biçimini yavaş yavaş yok etmektedir.
- II. Sünger avcıları, özellikle deniz süngeri toplayarak geçimini sağlayan meslek grubudur. Bu meslek, tarihsel olarak Akdeniz bölgesindeki bazı halklar arasında yaygın olmuştur ancak günümüzde dünyanın çeşitli yerlerinde sürdürülmektedir. Bu meslek, özgün teknikler gerektirir çünkü süngerler, bazen 30 metreyi aşan derinliklerde bulunabilir. Sünger avcılarının çoğu, dalış yaparken oksijen tüpü kullanmadan nefeslerini tutarak derinlere inebilen deneyimli dalcılardır. Bu yetenek, "freediving" olarak bilinen bir dalış türüdür. Freediving gibi zorlu şartların olduğu sünger avcılığı, çevresel faktörlerin sünger popülasyonunu azaltması sebebiyle tehdit altındadır.

Bu metinler için ortak olan bilgileri işaretleyiniz. (15 puan)

- Geçimini denizden sağlayan kişilere yer verilmiştir.
- Sözü edilen gelenek, dünyanın sadece tek bir yerinde uygulanmaktadır.
- Özel bir ekipmana ihtiyaç duymadan dalış yapabilme yeteneğinden söz edilmiştir.
- Sürdürülebilirliği tehlike altında olan yaşam biçimleri hakkında bilgi verilmiştir.
- Çevreye zarar veren yaşam tarzlarından uzak durulması gerektiği anlatılmıştır.

3. Sınırları sürekli büyüyen bilim ve teknolojinin etkisiyle, robotlarla insanları kıyaslamaya kalktığımızda sonunda mutlaka insanların kazandığını görürüz. Çünkü robotların insanlar gibi düşünme yetenekleri ve içgüdüleri yoktur. Hayatımızı zorlaştıran pek çok alanda pratik çözümler sunarak yardımcı roller üstlenirler fakat özgür iradelerini kullanarak kararlar alamazlar çünkü bir karar mekanizmaları yoktur. Yaptıkları hatalardan dersler çıkararak bu hataları bir hayat tecrübesine dönüştüremezler çünkü hata yapmazlar.

Bu metni, kendi düşüncelerinizi de ifade ederek yorumlayınız. (5 puan)

4. Bir zamanlar Söke Ovası'nda bugün artık göremediğimiz bir ada vardı: Lade Adası. Ege Denizi'nde bir yükselti gibi duran kayalıkları ile bu ada, düşmanlarından kaçan antik Miletos kentinin deniz kalesiydi. Bir gün bu antik kente yolunuz düşer de tiyatrosuna çıkarsanız şöyle bir etrafınıza bakın, sonra gözlerinizi kapatıp o verimli toprakların bir zamanlar masmavi bir deniz olduğunu hayal edin. Çünkü bugün ne o adayı ne de denizi göremeyeceksiniz. Büyük Menderes Nehri'nin taşıdığı alüvyonlar, hem denizi dem de Lade Adası'nı yuttu.

Bu parçadan çıkarılabilecek dört yargı yazınız. (20 puan)

5. Bir taş alacaksın ve onu yontmaya başlayacaksın. Sen yonttukça taş, o eski kaba, sıradan görüntüsünden uzaklaşıp yeni bir kimlik kazanacak. Ama bu öyle hemen olmayacak. Yavaş yavaş gerçekleşecek. Taşı yontmayı bitirdiğinde ortaya çıkana sen bile inanamayacaksın. Çünkü gördüğün şey, ilk başta yapmayı düşündüğün şeyden bambaşka bir hâle bürünmüş olacak.

Bu metinde “taş” ve “taşın yontulması” ile anlatılmak istenen ne olabilir?

Tahmininizi yazınız. (10 puan)

6. **Yazım yanlışlarını düzelterek cümleleri yeniden yazınız.** (15 puan)

- Tiyatro gösterisi için her çocuğa 2’şer sayfalık ezber verilmiş.
- Merdivenin her katı arasında tam onyediyedi basamak yer alıyor.
- İki şehir arasında yaklaşık sekizyüz elli kilometre varmış.

7. “Okul ödevlerini gereksiz bulan” arkadaşınızın bu fikrini değiştirmek için bir yazı kaleme alınız. Yazınızda kendi görüşünüze uygun gerekçelendirme yapınız. Yazınıza bir başlık ekleyiniz. (30 puan)